

	<p>Об'єкти: Блюдо рибне червонофігурне</p> <p>Музеї: Національний музей історії України вулиця Володимирська, 2 01001 Київ +380442784864 history_museum@nmiu.org</p> <p>Зібрання: Археологія, Античні держави Північного Причорномор'я</p> <p>Інвентарний номер: Б 27-1576</p>
--	--

Опис

Червонофігурне рибне блюдо знайдене 1879 р. в насипі одного з ельтігенських курганів неподалік від античного міста Німфея. Нині – це територія міста Керчі. Розпис ілюструє подорож Європи морем до Криту. Цей міф набув популярності в мешканців античних полісів Північного Причорномор'я ще з 5 ст. до н. е., а улюбленим сюжетом на розписних аттичних вазах став із 4 ст. до н. е. Наприкінці 5 ст. до н. е. афінські художники почали розписувати рибні блюда – широкі тарілки з округлим заглибленням у центрі, в яке наливали соус, а навколо розкладали шматки риби. Вазописці малювали різноманітних риб, восьминогів та інших морських мешканців. А згодом на рибних блюдах з'явилася сцена з міфу про викрадення Європи. Схожість зображень на багатьох посудинах дала підставу зробити припущення, що у першій чверті 4 ст. до н. е. їх розписував один або декілька майстрів однієї школи.

Центральне місце в композиції відведено зображенням Зевса, що сидить на троні, та Європи, яка прямує до нього. Сидячи на бичу, вона тримається за його риг. Так відтворено дві сюжетні лінії – подорож Європи морем та повернення Зевса у свою божественну подобу на Криті. Європу супроводжують Тритон – син Посейдона та Амфітріти, нереїда верхи на гіпокампі, а також три крилаті божества. Один із них – Ерот, син Афродіти; інші – Потос, уособлення любовної пристрасті, і Гімерос – сексуального бажання. Також композиція доповнена морськими мешканцями – рибами та дельфінами.

В давнину міф про Європу набув символічного тлумачення. У греків одруження мало декілька значень. Весілля супроводжувалося переходом дівчини зі стану нареченої до заміжньої жінки та її переїздом до будинку нареченого. А смерть сприймалася як перехід душі в інший стан при переміщенні її до потойбічного світу. Подорож Європи морем до Криту для одруження із Зевсом тлумачили як символ переходу душі зі світу живих до царства мертвих. Найбільшу кількість блюд із

означеним міфологічним сюжетом знайшли на Боспорі. Майже всі вони виявлені у гробницях, насипах курганів або в місцях тризни, де поминали померлих. Такий посуд або клали до могили, або сервірували ним поминальну трапезу, а згодом розбивали. Так, блюдо з Німфея було розбите на 87 частин.

Базові дані

Матеріал/Техніка:	Глина, лак / Формування на гончарному крузі, розпис
Розміри:	Висота: 35 mm, Діаметр: 390 mm

Події

Створено	Коли	450-350 pp. до н. е.
----------	------	----------------------

Хто

Де

Знайдено	Коли	1879
----------	------	------

Хто

Де Керч

[Відношення
з
місцезнаходженням].

Хто

Де Німфей

Ключові слова

- Античність

Література

- Група авторів. (2009): Національний музей історії України. Скарбниця історичної пам'яті.. Київ, "Мистецтво"
- Скрыжинская М.В. (2001): Аллегория, символ, олицетворение отвлеченных понятий в культуре Боспора, Ольвии, Херсонеса. Боспорские исследования. – Симферополь – Керч
- Штительман Ф.М. (1977): Античне мистецтво. Київ